

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Academia Peccatorvm. Seu Conciones De Tota Parabola Prodigi Euangelici

Qvae Poenitentia Peccatorvm Sev Conciones De Prodigi Evangelici Reditv
Ad Patrem

Bosquier, Philippe

Moguntiae ; Coloniae, 1615

3. Verbulum vnum de quibusdam mercenarijs.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55940)

[*Et de Prodigo.*] *Et hac dixeram, non quod sit, sed quod sentiat miser humiliatus sub peccato. Non enim gloriatur conscientia testimonio, quo um secularis & mercenaria in:entio est, si peccatorum compunctus sanctissimum reputat quacunque ex causa alterum videat innocentem: lectio prior forte melior & facilior.*

III.

Verbulum unum de quibusdam mercenariis.

Diximus supra quomodo omnia ista applicentur publicanis, quorum causam in hac parabola Christus agit, ipsorum Aduocatus, peccata in genere iam tetigimus: ac ideo iam de publicanis superfedimus. De peccatoribus autem in genere, vnum adiciemus verbulum. In presenti autem de nouo explicabimus qui homines se aliis comparent, & sibi quam aliis minus bene esse plangant.

Magni itaque peccatores seruis Dei se comparant: sed tepidissimis, quos iuaginari possis, qui scilicet Deo non seruiunt, nisi propter paradysum, propter temporalia, non amantes ipsum. Qui peregrinationes suscipiunt, Sanctos honorant, sed propter miracula; qui studiose cauent offensam, sed solum timore inferni, formidine fustium, & plagarum in hoc mundo: quos tamen magni peccatores rident, & credunt tranquillitatem habere conscientiae, optimeque, vt apparet, esse contentos, cum ipsi semper varie vexentur, nusquam quietem inueniant, in iis quae perdere amant.

D. Ant. Paduanus hic.] *Comparat humanam esuriem, & iuuinam refectionem.*

D. Guericus Abbas Igniacensis serm. morali de Prodigio.] *Abundant panibus, i consolantur innocentia sua, & fruuntur proprie conscientia bono.*

Idem.] *Fame pereor, i insatiabiliter crucior peccatorum desiderijs, & affectibus vitiorum.*

Quasi dicerent, Ah quod non saltem tam perfectus sum, quam imperfectissimus seruorum Dei. O quam essem foelix! non quod reuera imperfectus, beatus ac

foelix sit, sed quia esse videtur illi, qui rigide catenatus, sub peccati iugo iacet. Illi enim reuera conscientiae testimonio gloriari non possunt, quorum intentio secularis ac mercenaria est. Sed poenitens omnino meliores aestimat, ac sanctos, quos in innocentia praecedere videt, qualicumque tandem intentione. *Seculum regem putamus inter cacos, & fuscum candidum inter: Aethiopes.*

D. Guericus vbi supra.] *Quis consuetudine obligatus non se foelicem reputaret, si datum esset ei, esse tanquam unum ex his, quos in seculo tepidos videt, viuens sine crimine, minime tamen queretes quae sursum sunt, si qua super terram.*

Talis querela esse posset religiosi, aut religiosae, quae in religione vitam male instituerit, quae ad perfectionem properauerit retro, vt cancer: quos homo S. Augustinus eximia ait esse malitiae, qui cum se omnibus vident esse destitutos, laudant vsque ad caelum conjugatos, qui coniuge contenti, de reliquo satis imperfecte viuunt. Vel etiam *fame pereo*, boni Catholicae querela esse potest. Sed qui quoad vitam, peccatoris & parum Christianus, faciens quotidie aliquantulum boni: intelligit tamen hoc sibi ad vitam aeternam non profuturum. Quamdiu enim in mortali manet peccato, extra Dei gratiam, aquam cribro vel perrostrabit sicula, vt apud inferos Danaides, volentes forte vngutula diuuis epulonis refrigerare linguam.

Vel etiam querimonia esse potest Doctorum quorundam secularium, aut regularium; qui cum in se reuerfi, & considerantes quanto saepe suis subiectis minores sint, Doctor simplici idiota, Sacerdos aut religiosus laico, ac operariis seponentes ea in quibus eos superant, (*In quantis*, inquit S. Augustinus. *si minor est considerandum, non, in quantis sis maior.*) Contentur libere simplices conjugatos, & mechanicos, multo meliores & religiosiores, magis timentes Deum, magis suspirantes caelestia, quam ipsi cum omnibus libris, & litteris: adeo vt fere cedant studiis, eaque abdicent, vt Deo ex toto corde seruiant. Ac certe talis

Luca 16.

D. August. in Matth. 59. *est considerandum, non, in quantis sis maior.* Contentur libere simplices conjugatos, & mechanicos, multo meliores & religiosiores, magis timentes Deum, magis suspirantes caelestia, quam ipsi cum omnibus libris, & litteris: adeo vt fere cedant studiis, eaque abdicent, vt Deo ex toto corde seruiant. Ac certe talis

reculatio aliquando S. Augustinum conuertit, ac in
mentum, quale fere nostri Prodigii est, resoluit. Cum
se vidit aulicum, adeo curiæ sectatorem, & ter-
riti Imperatoris molestis implicatum seruitiis, à Dei
seuicute se auelli, Domini vtique cœli & terræ; non
multum vltra disputans, ac de mutatione hæsitans,
litam alio appulit animum, & socium suum Ali-
pium, fortissime hortatus est, ita affatus: Quid hoc rei
chiodiæ, ac asini, vt ita dicam, cœlum vitæ bonitate
opugnant, nos phalerati equi, sed desides; litterati,
excordes; ecce quomodo carnis voluptatibus vn-
que irrecimut?

D. August. tom. 1. lib. 8. confess. c. 8.] *Surgunt indocti
scalum rapiunt, & nos, cum doctrinis nostris sine corde,
vbi volutamur in carne & sanguine.*

*Terent. in
Andr. act. 1.
Scen. 2.*

Hæc dies aliam vitam adfert, alios mores postulat.
Fateri debemus, dilectissimi, ad consolationem ve-
stram, ad confusionem nostram, quod quidam qui
hunc habitum gerimus, tam pij, tam religiosi aliquã-
do non sumus, quam pauperes mechanici, & viles ru-
ditiq; ancillulæ: sæpe, non sicut populus sic sacerdos. Sim-
plices enim mechanici magnâ putant aliquando bla-
phemiam, si quicquam liberius, si quicquam durius
dixerint: nos interim homines litterati, nugas & iocû
putamus magnas nostras aliquãdo blasphemias. Ta-
lis mechanicus cum toto die opus suum diligenter fe-
cerit, in vigilia, Quadragesima, aut quatuor tēporib.
vix buccellam panis vnâ aut alteram sumet pro col-
latione, ne potus noceat: & inter nos sedentarios ho-
mines, proh dolor! inuenimus, qui cum nec cubiculo,
nec sede mouerint, ad uesperascēte die, sine scrupulo li-
beraliore sumât collationē quam Cordigeri cœnam.
Vtissimus largius, quam prandeant pauperes; ac sic
de cæteris. (Loquor de imperfectis quibusdam, nam
facis noui seruata esse septem millia, quæ non curua-
uerunt genu Basl.)

Nunquamne audistis simplicem quendam Calcia-
rium, in ciuitate Alexandrina, prælatum per Angelum
S. Antonio Heremite, cuius solū nomen diabolis erat

terribile. Aut nunquam legistis, de simplici illo Eromita, qui erudiebat magnum illum Taulerum, qui tanto tempore studuerat. Audire vultis quomodo hoc fiat? sustinete modicum cum silentio, dicam clare & breuiter. Quando vnum perdidimus aut clausum oculum nostrum, alter sanus clarius videt, qui nimirum spiritus visiuus qui visum causat, qui ante in duos diuidebatur oculos, recolligit se ac totum vnum applicat, & vnitus in vno perfectius operatur quam in duobus. Sic homo, duos animæ habens oculos, intellectus scilicet & Affectus, quia idiotæ alterum intellectus oculum non habent, aut quia ipso ad omnia operantur, aut valde parum, ad inuestigandas veritates abditas, & scientias difficiles; contingit ipsis alterum Affectus oculum esse vegetiorem, in operationibus in amando Deum, & proximum; contra literarij, intellectus oculum semper occupantes scientiis abstrusis, & speculationibus arduis, Affectus oculum habent quasi clausum, aut perstrictum & hebetem, ac proinde minus aptum ad amandum Deum, & proximum. Oculus ille ipsis quasi conuiuet, & corrugatur propter vehementem alterius intentionem. Affectus quasi Magdalena, cessat interim dum intellectus licet Martha, multum occupatur variis rebus.

*D. Francis.
reg. cap. 5.*

Soror mea reliquit me solam ministrare. Videte cum S. Franciscus ita præcepit fratribus vacare operi, ut deuotionis spiritum non extinguerent, id est, affectus oculum non obturarent. Fratres laborent fideliter & deuote: ita ut quod excluso otio anima inimico, sanctificationis & deuotionis spiritum non extinguant, cupiant cetera temporalia deseruire.

Posset etiã sanctissimus homo verbis illis vti, quæ mercenarij, æstimās reuera bona fide totum mundum, & nequissimos omnes se meliores, & sanctiores, per incomparabilem humilitatem, qualem in Sancto P. nostro Fracisco fuisse legimus: qui sincero corde pessimos etiam mundi latrones, sibi præponebat: quia, inquebat, talis essem, & deterior, nisi præueniens & conuincens Dei gratia me conseruasset, & facinorosi

si isti forte meliores me essent, si tantam à Deo gratiam accepissent.

Quale iudicium de nobis ipsis facere debemus. *Dicitur scriptum, & sapiens eris: sed dic, sed intus dic, quia est ut dicis. Si dicis, noli coram hominibus dicere, & coram Deo non dicere.* Dicit sapienter S. Augustinus.

Nonne eisdem etiam recte uti possent Ecclesiastici nonnulli, opulenter præbendati, ob priores suas dolentes dissolutiones, videntes vicarios, capellanos, ac alios officarios, mercenarios suos, substitutos, pane suo abundare. *Magnum enim vectigal parsimonia.* Se autem vix habere unde viuant, vix sibi obulum credi, ad redimendum sinapi, cum magnis reditibus ac pluribus beneficiis; Aut videntes sacerdotes simplices, magis sepe spirituales, magis in Deum reclinatos, magis frugi quam se. *Quanti mercenarij in domo patris mei (Quot in Ecclesia Sacellani, vicarij cantores sacrorum custodes, &c.) Abundant panibus (decenter nullius, indigentiq; agello suo & altariolo viuunt) ego autem (beneficiorum sacco grauis & diues agri) hic (in domo pane Regia & palatina, in Ecclesia Cathedralium aut prima aut non postrema) fame pereo are alieno obligatissimus, nec soluendo, nulla gratia aut fide apud hos aut illos egerrime vitam sustento. Cur negent locum & transitum isti expositioni?*

Vel etiam planctus esse possunt, tenuioris plebeculæ, succensentis Ecclesiasticis, ac inuidentis eorum facultatibus, aut scandalisatæ dissolutionis quorundam ex nobis dissolutione, ac abusu patrimonij crucifixi, & pauperum vario luxu. Hoc mutuatus sum à docto & optime Catholico viro, ut nemo vestrum mihi quæstaxatus indignetur.

Ioannes Arborius Laudunensis Doctor Paris. comment. in hunc locum. *Merrenarij (inquit) qui opulentis sacerdotibus quibus sunt indigni insolescunt, &c.*

D. Hieron. l. 2. Ep. 14. editionis Canisiane ad Nepotianum. *Ignominia omnium Sacerdotum, propria stude-re diuitiis. Natus in paupere domo & in tugurio rusticano: qui vix ex milio & cibario pane rugientem ventrem*

D. August. in illud Matth. 11. Confiteortibi Pater, &c.

*saturare poteram nunc simillam & mella fastidio. Non
& genera & nomina piscium.*

Et reuera, vt Deo demus gloriam, ac rotunde
quod res est dicamus, de peccatis quorundam qui
confundunt matrem suam Ecclesiam, ac eam mala
sua conuersatione angustiis saturant, qui bonum
Israelitarum odorem fetere faciunt coram Pharaone,
saxens sit, aut Iobo patientior qui istos homines
non appellet mercenarios, & Prodigii verbis in ipsos
non strenue murruraret. *Quanti mercenarij in domo
patris mei (in Ecclesia Dei) abundant panibus, opibus,
& ego hic fame pereo.* Nonne reuera mercenarij sunt,
qui ad ordines sacros promouentur, ne pingui solum
excidant beneficio, quod iam receperunt, quod celes-
retur vacare, si intra tantum tempus à iure præscripto
ordinari se non facerent. Aut etiam qui vbi beneficij
ipsis oblatum est, scrupulosius inquitunt de redditibus,
de accidentariis, quam de Patrono & S. Ecclesie tutelari,
de fide, de moribus parochialium, &c. & magis sa-
laria quam sanctuaria respectant, magis debita quam
salutem, magis lanam quam oues, lac quam vaccas,
cum contra dicere deberent illud S. Pauli, *Non quero
qua vestra sunt, sed vos.* Nonne etiam veri mercenarij
sunt, qui spe solum distributionum, & largitionum,
aut frumenti, aut argenti, aut pullorum, præsentis
sunt in Ecclesie officio, signum statim dantes rece-
ptui, quam primum secuta sunt emolumenta, corpora
magnorum Canonicatum, præsentis, distribu-
ones quotidianæ, (*cumulus Hesiodius & qua non profunt
singula multa iuuant*) aperiant interim raro pauperi-
ianam, raro manum indigenti porrigunt, & tam mo-
dicum donant vt per impatienciam miser Lazarus ple-
no ore declamet, *quanti mercenarij abundant panibus
(carnibus, aribus, &c.) ego autem hic fame pereor?* Ah
corrigite hæc Domini præbendarij, corrigite hæc, &
claudetis ora infirmorum Catholicorum, & aduersa-
riorum, & maleuolentium.

Vel etiam possent esse iusti dolores bonorum quo-
rundam, doctorum, ac proborum hominum; natorum
in re

*Vide Ezech.
cap. 20.
3. Cor. 12.*

*Caluin. lib.
4. Instit. cap.
5. 5. 9.*

ate angusta, quos nemo iuuat, nemo promouet, (*Domine hominem non habeo*, dicit alter) indignantis dico contra nobiles quosdam ac diuites, aulicos, & mancipia curiæ, quos vident magno studio promoueri; præcipue propter nobilitatem generis, affinitatem, cognationem, aut seruitia ad burfas vniuersitarum, ad clerum, ad duplices præbendas, ad mytras, ad cruces, ad Abbatias, ad prioratus, quantumcunque indocti & inhabiles, ac Ecclesiæ inutiles: nati magis ad aurigandum, sæpe aut arandum, quam cantandum, & peragenda officia: tam idonei ad sua ministeria, quam Arcadij asini ad pulsanda organa: cumulant adhuc beneficia beneficiis, *sacci beneficiorum*. qui possint vno capite duas aut tres gestare mytras, vna manu duas aut tres cruces, Abbatiales, Episcopales, subeuntes claudis pedibus (diuinamini si domus supra domum non cadet neruosi Athlantis onus, infirmo collo fulcientes duas vel tres Ecclesias, vt habeat maritus vnus plures vxores, aut vna mulier duas colos: contempnens illud S. Pauli *vnus vxoris vnum*. *I. Cor. II.* (Coniicite an istis sponsis fiat satis, & an bene ducantur fila ex tam diuersis simul colis.) *Abundant panibus*, ita vt etiam panem Christi possint reuendere, si reuendere hic locum habeat, Deus nouit an non fiat & quam sæpe) interim pauperes & alij magis idonei, digni meliore fortuna, nec modicum quidem obtinere possunt altare, vt Deo digne seruiant, & de altari viuant. *Ego autem hic fame pereo*. Coguntur aliquando seruite, corradere stipem, & medicare. *Vnus esurit, alius autem ebrius est. Esurit, qui meliore fortuna dignus; ebrius est qui sit ad stiuam dammandus, gallina filius alba.* *Iuuenal.* Egregij isti homines deplorant aliquando asinos equitare, & equos ire pedites. Vident se nihil obtinere posse, etiam si mereantur, & multis expectent annis, vbi isti Domini vno die, sine vlllo merito, sine vlla inquisitione, sine vlla cura simul accipiunt duo tria beneficia. *A. Lucas,* *abundant panibus propositionis*; illi nihil piscari possunt,

Luc. ibid.

possunt, tota nocte cum S. Petro. *Præceptor per totam noctem laborantes nihil cepimus.* Et pisces in dominorum istorum retia se iniiciunt etiam si non tendantur, (vt ciuitates in retia cuiusdam Demetrii, cognomine Poliorcetes) tanta copia, vt periculum sit rupturæ. *Coneluserunt piscium (beneficiorum) multitudinem: rumpebatur autem eorum rete.*

Guil. Pepinus hic.

Vident nonnullos inuadere cucullum monasticum, ac vno die facere professionem. Quos vidēs dicas in nouitiatu tam bene se habuisse, vt nunquam vnū iētū discipline cōmeruerint, & nec semel abfuerint à matutinis ac eisdem postridie creari Abbates. (Belli Abbates in monasteriis præfunt, vt eos reformat nūquid?) duos videns fratres, duas sorores, in vno collegio: ipsi per multas preces magnamque instantiam, nec panem inueniunt vnum, locumve simplicem. Dicunt igitur bono iure. *Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereor.*

D. Hieron. l. 2 Ep. 14. edit. Canisij ad Nepotianum. *Negotiatorem clericum, & ex inope diuitem, & ex ignobili gloriosum, quasi quandam pestem fuge.*

Vtinam Domini isti cum abundantia panum suorum mercenarij essent tantum: mercenarius enim etiam videns lupum venientem non currat ad pugnam, sed ad fugam; non tamen ibit quæsitum lupum, non inuitat ipsum ad ouilia, non iniicit ipsi agnos in fauces: sed boni hi homines non raro in hisce deprehenduntur. Sæpe ipsi lupum agunt, rapientes, deglubentes ouiculas, & subditos. Dico hoc secutus virum magnum beneque Catholicum.

Ioannes Arborius Laudun. Doctor Theol. Paris. Comment. in hunc locum. *Et vere mercenarij qui lupum agunt, & non pastorem, sunt & fures, & latrones, nec aliud cogitant, quam vt furentur, diripiant, mactent, & perdant.*

Vtinam, iterum dico, veri saltem essent mercenarij. Recordarentur enim verbum hoc, *merces*, duo dicere: nimirum oculum ad mercedem, & obligationem ad guram. Ideo enim salarium promittitur, nec de more datur

darur nisi post laborem, & sic saltem erubescerent recipere mercedem, ante præstitum officium; nihil agētes, imo nec voluntatem habentes operandi, agendique quod debent concedo; respiciant lanam & salaria, secundaria intentione. *Nam dignus est operarius mercede sua: nemo suis stipendiis militet unquam.*

D. Hieron. ad Nepotian. vbi supra.] *Quasi Leuita & Sacerdos, viuo de decimis & altari seruiens, altaris oblatione sustentor.*

Sed optarem illos etiam tam strenuos esse ad laborem, vt operarentur in vinea Domini opus suum, ad quod assumpti sunt: memores communis dicti; beneficium propter officium: & verbi Domini, qui in libro Numerorum dicit se Aarōni & filiis eius dedisse oblationes populi, propter officium sacerdotale; & infra in Leuitico dicit, Leuitis decimas fore ministerij pretium.

Num. 18.] *Omnia qua sanctificantur à Filiis Israel, tradidi tibi & filiis tuis pro officio sacerdotali legitima sempiterna.*

Ibid.] *Filiis autem Leui dedi omnes decimas Israelis in possessionem, pro ministerio quo seruiunt mihi in tabernaculo fœderis.*

Ibid.] *Pretium est pro ministerio, quo seruitis in tabernaculo testimonij.*

Oro illos vt magis apud caulam, quam apud aulam hæreant: vt apud sponfas suas resideant; vt thesauris quos in deposito habent aduigilent. *Pastores erant in regione illâ custodientes vigilias noctis super gregem suum. Pastores sunt Sacerdotes, dicit S. Ambrosius.*

D. Hieron. l. 2. ex Ep. 14. edit. Canisij ad Nepotian.] *Turpe est ante fores Sacerdotum Christi crucifixi & pauperis qui cibo quoque vescebantur alieno inter lictores consulum & militum excubare iudicemque, prouincia melius est apud te prandere, quam te in palatio. (Vbi tamen legere sic maluerim; bona Canisij pace dixerim: Turpe est ante fores Sacerdotum, Christi crucifixi, & pauperis & qui cibo quoque vescebatur alieno: lictores consulum & milites excubare: iudicem in (sacerdotum) & delectis particulis (inter)*

(inter) & (est) qua lectio carpit luxum Sacerdotum mente Hieronymi; non ut alia lectio, ambrosium ad Gallicos accessum, in quem sensum ex Canisio hic cito. Lecturam autem à me hic refertur esse ex mente Hieronymi, vel Canisius ipse tuebitur, qui in margine sic notavit: (de conuiujs non instruendis.)

Greg. hom.
17.

Vt bona Ecclesie non deuorent, ad quam nunquam accedunt: ut eius curam habeant, ne mulieris dotem ac donatiua accipiant, cuius curam non gerant: ne lanam gregis tondeant, cuius nunquam onem conspexerint; ne lac vaccarum mulgeant, quibus nunquam fœni manipulum præstiterint. Quid? volumine esse de numero eorum de quibus conuenitur S. Gregorius; mundus sacerdotibus plenus est, inquit, pauci tamen veniunt ad messem operarij: nam recipimus quidem officia, sed parum implemus onera. *Missa quidem multa operarij autem pauci.* Operamini igitur Domini mercenarij in vinea Domini, custodite domum, & bona eius: aduigilate sicut Argus vestrae animabus subditorum, pascite eos verbo, pascite exemplo, aut saltem quarite & conducite qui faciant; alioquin quid dicemus nisi *ô Pastor, ô Idolon. Va pastoribus, qui pascebant semetipsos*

Sal infatuatum ad nihilum valet vltra, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus.

Ignauum fucos pecus à præsepibus arceat.

D. Greg.

Merces non debetur nisi opere facto. Paterfamilias cum sero factum esset, dedit operarijs denarium diurnum; sed postquã portarunt pondus diei & castus. Quid agemus pastores, inquit S. Gregorius, qui accipimus mercedem, & non operamur: sint beneficia nobilibus, habeant mitras, iuuentur fauoribus, profunt ipsis: sed sint nobiles corde, & opere; portent fortiter sicut Atlantes calum suam, & olympum, & quod ipsi non possunt, aut quando iam vltra non possunt tum onera in vicarios remittant; sed in Hercules, in viros idoneos, qui Deum ament. Sicut Dominus curam suam commisit S. Petro, fecitque eum suum Suffraganeum, suum Vicarium, postquam amorem profectus est.

est. Ut Canonici Deo seruiant mercenariè, respicientes secundario ad donationes, distributiones, ad præsentias, permitto consentioq; libens: sed ita ut venientes ad Chorum bono corde veniant, bene in Deum e-leuato, ut & corpore & corde in Choro sint. *Psallite sa-pienter, psallam spiritu, psallam & mente.*

Psal. 46.

Ne dicatur illis quod populo Israel, *Dilexerunt Deum in ore suo, & lingua sua mentiuntur ei: cor autem eorum non erat rectum cum eo.*

1. Cor. 14.

Psal 77.

Isaia 29.

Item *Populus iste ore suo & labiis suis glorificat me: cor autem eius longe est à me.*

Cantent non per vicarios, qui fauces rumpunt i-
psis tacentibus. Ne guttura vocesque habeant ad vo-
luptatem tantum, ne curent Calvinum, qui contume-
liose illos appellat Canonicos, & præbendatos, stipen-
diarios, delicatos, qui cantando victitant. Cantent a-
lacriter laudes Dei, ad seruitium Dei vires suas confe-
rant. *Fortitudinem meam ad te custodiam:* dicebat Re-
gius Psalmista. Maxime referentes dona Ecclesiæ, quæ
pauperis patrimonium redolent.

*Caluin. lib.
4. Instit. cap.
5. 5. 9.*

Sit Canonicus mercenarius in recipiendo, sit ope-
tarius in cantando; abundet panibus in distributione,
sed pauper etiam Lazarus inde sentiat solatium, ne
miserabilis vnquam illa vox pauperis ianuam ipsius
pullet, *ego autem hic fame pereo.* Vel, *nemo illi da-
bat: vel, ista S. Hieronymi: auro parietes, auro la-
quearia, auro fulgent capita columnarum & nudus
aique esuriens Christus ante fores nostras in paupere
moritur.*

*D. Hieron.
lib. 2. Ep. 16.
edit. Canis.
ad Gauden-
tium.*

Sit Canonicus, id est, regularis in omni opere, ut ser-
uet Canones, ac regulas secularium. *Forma facti gregis.*
Sciat alioquin beneficium sibi fore veneficium, *offi-
cium officiet. Beneficium, veneficium.*

Abundent monasteria bonis, & panibus; habeant
castra, pagos, dominia, imo & mundi dimidium,
(ut clamant nonnulli) partim quæ sita antecesso-
rum & maiorum probitate, partim autem ipsorum
frugalitate: quorsum hoc inuidebimus? dummo-
do opus faciant ad quod hi panes illis donati sunt:
dummodo

dummodo canant, plorent, orent, pauperes foueant, ac Deum mundi peccatoribus propitient: *com edam enim peccata populi.*

D. Hieron. lib. 2. Ep. 14. edit. Canis. ad Nepotian. *Pudet dicere Sacerdotes idolorum: mimi, auriga, & Scorta hereditates capiunt: solis Clericis & Monachis hoc legi prohibetur, & nō à persecutoribus prohibetur, sed à Principibus Christianis.* Subditur tamē in nostram sententiam *nec de lege conqueror, sed doleo cur meruerimus hanc legem. Cauterium bonum est: sed quo mihi vulnus ut indigeam caui erij.*

Abundant bonis dummodo studeant, dummodo fundent, & sustentent collegia; ut Ecclesiam illi utroque catechizando, instituendo, populum rudem, simul ut falsam doceant prouerbij infamiam: *indoctior Monacho.* Orent, ieiunent, pro iis qui dederunt ut abundarent panibus, ne patiantur benefactorum animas clamare in purgatorio, esurientes ipsorum suffragia, *egit autē hic fame pereō, vel miseremini mei, miseremini mihi, saltem vos amici mei, ut quid carnibus, (& panibus) meis saturamini?* ac ut melius ieiunent & orent, studeant

D. Hieron.
lib. 2. Epist.
16. edit. Canis.
ad Paulinum Monachum.

facere quod promittunt, & nomine praferunt: sicut Monachi, id est, solitarij & abstracti. *Si cupis esse, inquit Hieronymus, quod diceris Monachus, id est, solus: quid facis in urbibus, qua utiq; non sunt solorum habitacula, sed multorum?*

Accipientes autem quantum necessitati sat est, reliquam abundantiam panum pauperes Christi sentiant. Cogitent se magnos Principum, benefactorum, & fundatorum eleemosynarios. O quam probi, quam laudabiles essent tum mercenarij! digni semper abundare, ut clamat noster Prodigus; & quam infelix qui tum ipsis aliquid inuideret? Sed alias nihil miror si uidentes ipsos semper saginari panibus, ac crassefcere, semper mercedes, semper salaria ut mercenarius recipere, nihil autem operis praestare si inquam inuideant ipsis ac mordeant alij.

D. Hieron. lib. 2. Ep. 14. edit. Canis. ad Nepotian. *Accepisse pauperibus erogandum, & esurientibus plurimis,*

cautum esse, vel timidum: aut (quod apertissimi scelere est) aliquid exinde subtrahere, omnium praeconum crudelitatem superat.

Sed videamus quibus adhuc illa verba quanti mercenarij conuenire possint. Optime etiam in gentiles, Paganosque quadrant philosophos, & significat quasi nullum spirituale fructum capimus ex studiis philosophicis, poeticis, sed inflamur semper, turgemus. Non quam redimus meliores, superbiores semper: contraria omnia videmus in seruis Dei, custodientibus ipsius legem. Nihil inuenimus quietis in falsis nobis voluptatibus.

Quem fructum habuistis in iis, in quibus nunc eruiscitis?

Hæc quidem vt opinor non male. Melius tamen etiam competent hereticis; quos alias etiam dixi Prodigii persona designari: querimoniam enim ipsorum sunt, quod verbo Dei, Sacramentis, & veritate destituantur.

Vide harum Concionum partem I.

D. Guericus Abbas hic.] *Potest intelligi quod..... fame & siti Diuini verbi..... se perhibent laborasse.*

Amos 8.] *Fames & sitis audiendi verbi Dei memoratur.*

Vident Theologos Catholicos, nocte & die genuinum sensum S. Scripturae serio & humiliter scrutari, laborantes sincere in Dei vinea, abundantes panibus veritatis, sanctitatis, meritum, consolationum, edificationis proximi, bona denique conscientia vivere & mori. Se contra in Diaboli seruitutem abactos, palcare tantum porcos, amplexari Epicurum, docere voluptates, hæere in cortice, & in circuitu scientiarum humanarum, in Poesi, historiis, linguis, Grammatica magis, & Donatistæ quam Theologi: mandere se corticem, ossa, litteram; non attingere nucleum, medullam, sed perire fame: quærere non inuenire. *Semper discites, nunquam ad scientiam veritatis peruenientes.* Nullam recipere internam consolationem, mala conscientia viuere, peiore mori. Isti enim homines nec notitiam habent veritatis, nec amorem bonitatis, nec

reuerentiam honestatis. *Ego autem hic fame perire. Hic & postea titiones inferni.*

Carent sacramentis, maxime Angelorum pane, sacramento Altaris: quia totam aboleuerunt missam quousque potestas tenebrarum extenditur. Carent in creatione remissionis peccatorum, venia, indulgentiis. Impossibile est ut non recordentur quomodo aliquando nobiscum abundauerint, cum adhuc essent nobiscum in Ecclesia Romana, vera (ut inquit apostolus) Dei domo. *Esurientes & sitientes animarum in ipsis tabescebant.*

1. *Timoth. 3.*

Duplici moriuntur fame; alij priuatione & absentia rerum: alij rerum absentium extremo desiderio: qui utique meliores sunt ex ipsis, & parum absunt a regno Dei. Et hæc fere simplicior est plebecula, quæ fraudes sentire incipit.

Horat. lib. 1. Ep. 10. ad Tuscum.] *Virg. sacerdotis iugitius, liba recuso:*

Pane ego iam mellitis meliore placentis.

Non pascuntur nisi cortice, & ossibus: non apponitur, non prædicatur illis nisi panis mendacij, verborum vana, placita humana, verisimilia magis quam vera. Siliquæ dico, cibique porcorum, calumniæ & murmura contra Moysen, & Aaron, contra Reges & Papas, scommata in Clerum, adeo ut redundent. *Promittunt se scientiam Dei habere. Apparatus magnus, tituli multi, nihil ultra.*

Psal. 118.] *Narrauerunt mihi iniqui fabulationes, sed non ut lex tua.*

Ad populum phaleras.

Videte quo loco miseri isti homines sint, dum nostri liberaliter pascuntur pane similagino, medulla carnis, pura aqua veritatis.

*Martialis
lib. 10. Epigr. 52.*

Diues & ex omni posita est instructa macello.

Cœna tibi.

Non opus est nobis nimium lectore gulo;

Hunc volo, qui fiat non sine pane satur.

Nonne hæc satis ad patris domum repetendam, Ecclesiam Romanam, Apostolicam, Catholicam, ad deli-

deserendam nouitiam Satanae synagogam : cum in Ecclesia tam liberaliter, in synagoga tam macrè prandeatur. Agite igitur, dilectissimi, omnes abhinc cogitemus de reditu, peccatores ad poenitentiam, hæretici ad fidem, & Ecclesiae gremium. Deus nobis illam faciat gratiam. Amen.

CONCIO XVII.

- 1. Ἀναστὰς, προσδοσάτω μοι, ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου, καὶ ἐπάω αὐτῷ. *Græca.*
- 2. Surgam, & ibo ad Patrem meum, & dicam ei. *Vulgata.*
- 3. Surgam, proficiſcar ad Patrem meum, & dicam ei. *Syrinca.*

ARGVMENTVM.

- Dicemus hodie.
- 1. Cur Prodigus in summa perplexitate, maluerit ad patrem quam alio reuerti.
 - 2. Præclaram rem esse meditari conuersionem & cur.

A V E.

I.

Cur Prodigus in summa perplexitate, maluerit ad patrem quam alio reuerti.

V I aliquando vidit quomodo syluosi colles, aut magna in alto nauigia futentibus iactentur procellis, pulsentur fluctibus, protra verberetur & puppis, comminuantur gubernacula, lacerentur vela, rumpatur mali, rudentes, funes, quomodo concursantibus vndiq; ventis, huc illuc circumperitur, superata arte Nauarchus & Epibatę desperēt, ut in tempestate Ionæ, quilibet quam diligentissime seum inuocet Sanctum, non sciens in quem tandem se portum recipiat, vbi anchoram figat, vbi littus teneat, aut quia inaccessum est propter distantiam nimiam, aut quia infestum est inimicis, ipso mari

Y 2 barba-